Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2730 [illegible] NGÀY CHỦ NHẬT 25 AVRIL 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI [illegible]	HANOI Người đem đến nhà	HANOI Gửi số giấy thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Đại-Pháp và các thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	8$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOT LEGAL •INDOCHINE• N° 4972

ANNONCES
[illegible]
Annonces judiciaires et légales. [illegible]
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái trách-nhiệm của người đàn-bà ở trong gia-đình

Ở xã-hội ta xưa kia, trong tứ dân trọng nhất là nhà sĩ, nhà sĩ biết bao lâu sách vở dùi mài, mới đem được thân vào trường hiền-đạt, gây dựng được cơ-nghiệp, quang-đại được gia môn, toàn nhờ sức người chồng làm nên làm ra cả; người vợ thì chẳng qua chỉ là nhờ cái số tốt duyên may, ngồi hưởng cái giàu sang của chồng làm sẵn. Nhà nông thì cầy sâu quốc bẫm, chân lấm tay bùn, đi sớm về trưa, dầm mưa giãi nắng, phàm việc nặng nhọc ở nơi đồng áng, toàn trông vào sức người chồng, còn người vợ thì chẳng qua chỉ cơm sớm nước trưa, và trông nom những công việc lặt vặt ở trong nhà trong cửa. Nhà công nhà thương thì phần nhiều cũng là công việc của người đàn ông; chỉ trừ ra những việc buôn bán tầm thường, thì đàn bà mới một tay cai quản. Nói tóm lại, không cứ hạng người nào, không cứ làm nghề gì, cái công khai cơ lập nghiệp, phần nhiều là nhờ người đàn ông; mà đọc câu tục-ngữ thường nói: « Của chồng công vợ », thì dư luận xưa kia, lại cho cái công sáng tạo gia-đình, đàn bà cũng chiếm một phần lớn. Câu ấy mới nghe thì hình như có ý thiên vị đàn bà, mà xét cho kỹ ra, thì sự thực quả có như thế.

Nay hãy nói những nhà quan trưởng, người chồng chiếm được quyền cao chức trọng, kiếm được bổng hậu lộc nhiều, đồng tiền tuy nhờ tay người chồng làm ra, mà chủ trương quản trị việc trong nhà, thì người chồng lại không có thì giờ xem xét đến được. May mà gặp người nội-trợ hiền, không những việc chi tiêu nhật-dụng, cho đến cách ăn mặc, lối cư xử, đều có mực thước một vừa hai phải, không đến nỗi lãng phí phù chi, mà lại có tài đảm, biết cách lý-tài, biết đường sinh lợi, biết hàn gắn, biết xếp đặt, khiến cho đồng tiền của chồng kiếm được, đã không hao hụt, mà lại một ngày một sinh sôi nảy nở mãi ra; nhà nào gặp phải người chủ phụ đần độn hay là hoang xa, đã không biết đường thu vén, biết cách xếp đặt, để lợi dụng đồng tiền, mà lại vì kiếm tiền dễ mà không biết tiếc tiền, sinh ra dâm dật kiêu xa, đến nỗi tiền vào tuy nhiều, mà cũng chỉ vừa số tiền ra, bề ngoài tuy vẫn rực rỡ trang hoàng, mà bên trong thì thật không có chút tư-cơ gì vững chãi; đến lúc quyền dời lộc đổi, chỉ còn hai bàn tay trắng về nhà, quả nhiên gác chầu vông hết tiền, như câu cửa miệng ta thường nói.

Suy ra từ dân hạng nào cũng thế, tuy công cuộc to lớn phải cốt có người đàn ông cầm quyền, mà việc thu vén xếp đặt ở trong nhà, lại phải nhờ tay nội-trợ đảm. Nếu người đàn bà không biết lo sâu tính xa, cậy có chồng làm ra mà vung tay quá trán, để mua lấy cái vui thú nhãn-tiền, thì tuy người chồng có kiếm được tiền nghìn bạc vạn, mà vào lỗ hà ra lỗ hổ, của phù vân tan đi cũng rất mau, còn mong gì lập được cơ nghiệp vững vàng, cho gia đạo được hưng long, mà con cháu được bằng tạ lâu dài về sau nữa. Vậy không cứ nhà nào, khi gia-đình hưng-vượng, công người làm ra tiền đã đành rằng to, mà công người giữ được tiền cũng không phải là nhỏ. Người xưa đã gọi người đàn bà là vị chủ mẫu trong nhà, là vị nội tướng của chồng, lời ấy cũng thật đúng với cái trách-nghiệm nặng nề và cái công nghiệp to lớn của người đàn bà ở trong nhà, không phải là lời nói quá vậy.

Bây giờ gặp buổi vận hội mở mang, chữ nam nữ bình quyền, chữ tự-do sinh hoạt, đã thành ra câu cửa miệng, ai ai cũng nói đến rồi; nữ-giới ta đã phần nhiều có ý tự mình tìm phương sinh hoạt, không muốn ỷ lại vào chồng, không muốn săn sóc đến việc trong nhà trong cửa; có nghĩ đâu rằng cái chức phận của người đàn bà ở trong gia-đình thật là cần thiết, tục ngữ ta có câu: « vắng đàn bà quạnh bếp », lời ấy ý nghĩa thật là sâu xa. Người đàn bà có tài đảm biết nhân của chồng mà sinh lợi thêm ra, thì là bậc nhất đã đành; thứ nữa là người biết cách tri gia, may được người chồng đã có địa-vị vững vàng, thì chỉ cần biết thu vén, biết xếp đặt, biết lượng số tiền vào để làm số tiền ra, mà của chồng làm ra không đến nỗi hao hụt, lại biết cách dạy nuôi con cái, không sa vào thói hư hoang, biết đường quản đốc tì bộc, không mắc phải lối gian quyệt, thế cũng đủ làm cho gia kế vững bền, đáng là một trang hiền phụ vậy. Người đàn bà mà được như thế, thì tuy tiền không phải tự tay mình làm ra, hay là ở nhà mình đem đến, mà tạo phúc cho gia-môn, dựng nghiệp cho con cháu, trách-nhiệm cũng đã hoàn toàn, sự-nghiệp cũng đã to lớn. Vậy nữ-giới nước ta bây giờ, trừ những người không may gặp phải người chồng không có chức-nghiệp gì thì không kể, còn ra thì tưởng không nên hiểu lầm chữ tự-do sinh hoạt, mà tự mình cũng tìm cách sinh nhai tự lập, không màng tưởng gì đến việc trong cửa trong nhà; nếu trong gia-đình đã không có người chủ trương, thì sự thiệt hại trăm ngách nghìn đường, không biết đến đâu mà kể, tì-bộc không có người quản thúc, con cái không có người dạy nuôi, thì cái lợi mỗi tháng giàn bảy chục đồng, có đủ bù lại được cái hại tầy trời ấy không? Những người có trách-nhiệm làm chủ mẫu làm nội tướng ở trong gia-đình, tưởng nên suy nghĩ cho sâu xa, đừng có hiểu lầm chữ sinh hoạt tự do, mà làm hư mất mối hạnh phúc của chồng của con vậy.

(Còn nữa) H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 22 Avril 1926

Việc nước Pháp

Tại hội-đồng trị sự của đảng xã-hội cấp tiến, M. Herriot có nói tả đảng liên-hiệp đoàn phải theo một cái chánh sách hành-động cương quyết. Ông khuyên hội đồng nên tán thành lời hô hào của hội-đồng coi việc tự ý lạc quyên. Một người đại-biểu có [illegible] trưởng thứ dân nghị-viện, để lại thực sự chủ-trương bình đẳng. Theo lời ông Herriot, thì hội-đồng trị sự đã quyết nghị giao khoản thỉnh-cầu ấy cho hội-đồng quản trị xét.

Ban ngoại-giao tại nguyên-lão nghị-viện đã nghe MM. Briand, và Raoul Péret trình bày mọi lẽ. M. Briand nói công-cuộc điều đình về việc Maroc có cơ lạc-quan, ông nói nước Pháp và Tây-ban-nha, hai bên thực là hợp ý nhau. Ông lại nói, nay mai ở Washington sẽ có thể ký một bản giao ước về số tiền Pháp nợ Hoa-kỳ.

Việc ở Maroc

Tin Oudjda: Hồi 16 giờ, ba phái-bộ có họp hội-đồng riêng. Các phái-bộ hiện chưa hội-nghị vội, để đợi xem hai chánh-phủ Pháp và Tây-ban-nha, đáp lại ra làm sao.

Về các khoản bình-vực trong giao-ước đình chiến, các đại biểu Riffains vẫn nhất quyết giữ cái ý-kiến của mình. Các đại-biểu nước Pháp, và Tây ban nha muốn cho công cuộc điều đình không bị đứt, và muốn vận động cho các đại-biểu Riffains nhượng bộ, nên đã bắt đầu xem xét các khoản chánh-trị, nhưng xem chừng cái ý-thuyết của hai bên còn xa cách nhau nhiều lắm, chưa có thể công-nhiên điều-đình giảng hòa được. Khi Azerkhane ở hội-đồng ra, có nói: « chúng tôi có ý muốn trừ-rừ ít lâu ».

Việc nước Anh

Tại thượng nghị-viện nước Anh, chánh-phủ bị chất-vấn về cái chánh-sách đối với việc tổ chức hội-đồng quản-trị hội Vạn quốc, và về các lời của chánh-phủ nước Anh cam đoan, trong việc cho các nước khác có đại biểu tại hội-đồng quản-trị. Lord Cécil có nói chánh-phủ Anh vẫn một mực rằng mọi lời quyết-nghị có được hội-đồng quản-trị đồng thanh ưng chuẩn thời mới thi hành được; ông nói ngoài việc cho nước Đức vào hội Vạn quốc, thì các vấn-đề khác về việc hoàn cải hội-đồng quản trị rất bất nghị. Chỉ có các cường quốc là nên có đại-biểu thường-trực tại hội-đồng quản-trị mà thôi.

Ông lại nói từ khi hạ mệnh-lệnh mới cho M. Chamberlain đến giờ, thì cái tình-hình đã đổi hẳn khác đi rồi. Từ đấy viên đại-biểu nước Anh đến dự hội-đồng, xét việc tổ-chức lại hội-đồng quản-trị, cái thái-độ được tự-do chứ không phải bó buộc về những lời hứa trước nữa. Sau cùng ông có nói: nếu không nhượng-bộ lẫn nhau, thì chẳng nên công chuyện gì cả. Tại hạ nghị-viện, M. Chamberlain có nói chánh-phủ Xô-viết nước Nga lại ra công cổ-võ phản-kháng người Anh.

Việc nước Hoa kỳ

Ở Washington có tin rằng nguyên lão nghị-viện đã ưng-thuận bản giao ước của hai nước Ý và Hoa-kỳ, về cái vấn đề trái khoản. Số vé ưng-thuận là 54 còn số vé phản-kháng là 33.

M. Mellon, thượng-thư bộ ngân-khố, đã triệu tập hội-đồng Hoa-kỳ, coi việc trái-khoản đến ngày thứ bảy này hội-nghị để xét việc tính toán trái khoản nước Pháp.

(*Indopacifi*)

Việc Trung-hoa

Ngày 22 Avril 1926

Việc Bắc-kinh

Quân Phụng thiên vào Bắc-kinh, nhân dân lấy làm không bằng lòng. Họ mua hàng, bắt các nhà buôn nhận giấy bạc sương-hành, làm cho những bạc con mất giá đi, và nhiều cửa hàng vì thế phải đóng cửa.

3 000 người Bạch-Nga đóng ở xã Chala, họ làm điều trái ngược, và cướp bóc của dân sự, và lại hiếp đàn bà con gái.

[illegible] sáng hôm nay. Chẳng có chánh-phủ, hoặc quan-chức nào chịu trách-nhiệm cả. Viên chánh-cục bảo an mới được bổ theo như lời Ngô bội-Phu xin. Chẳng bao giờ cho người giao đoàn cả, Quân Phụng-thiên chiếm hết các đồn, và giữ tất cả các cơ quan hành-chính, nhưng lại muốn để cho Ngô-bội Phu lập tòa nội-các.

Còn như Ngô bội-Phu thì không sao đến Bắc kinh được, vì ở Hà nam hiện đương rối loạn, và ở Hán-khẩu có đảng đương mưu hại Ngô.

Ở miền Bắc quân Phụng-thiên vẫn đánh quốc-dân-quân, quốc-dân quân thì hiện đương chỉnh đốn lại ở Nam khẩu đảng-sa Vạn-lý-trường-thành.

(*Indopacifi*)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Một làng thuộc về tỉnh Q. Y. có cánh đồng, theo như trong địa bạ Gia-Long được độ 120 mẫu, giáp cánh đồng ấy, lại bồi thêm đến 80 mẫu nữa, mà hai đồng này đều mở mặt giáp con sông.

Từ trước đến giờ, dân vẫn bỏ hoang không cày cấy được, vì dân nghèo không thể đắp đê, xây cống để chắn nước mặn ở sông khỏi tràn vào, nhưng dân vẫn phải nộp thuế 120 mẫu ruộng ấy vào tứ hạng thổ.

Nay dân muốn tránh khỏi phải đóng thuế, nên hội đồng tộc biểu định xin phép quan trên để nhượng bán cho tôi số ruộng ấy, để tôi bỏ tiền ra mà đắp đê, xây cống để cày cấy làm ăn.

Vậy tôi nhờ quí báo làm ơn chỉ bảo cho tôi mấy điều pháp luật sau này:

1 Hội đồng tộc-biểu làng ấy có đủ quyền làm giấy xin phép quan để nhượng bán cho tôi 120 mẫu ruộng ấy được không?

2 Tôi là người đương tòng sự một công sở, có thể đứng tên xin nhượng được không?

3. Nếu tôi không thể đứng ra xin nhượng được thì tôi có thể cho một người làng ấy đứng ra xin nhượng, khi đã được phép rồi, người ấy lại làm giấy bán đoạn mại cho tôi được không?

4 Còn 80 mẫu ruộng bồi lên dân có thể xin phép nhượng cả cho tôi được không, hay chỉ được nhượng 120 mẫu.

5. Tôi để tên đàn bà đứng ra xin nhượng hay xin khẩn được không?

Hoặc có cách gì tiện hơn những điều tôi hỏi trên này thì xin quí báo chỉ bảo hộ.

LỜI ĐÁP. — Cái đất bồi ấy không phải là đất của làng mà là của công sản, vì nghị-định ngày 15 janvier 1903 có nói rằng phàm các sông cái sông con, lấy cái bờ cao nước sông trước khi tràn ra ngoài làm giới-hạn, là thuộc về công sản cả. Nhà-nước cho nghĩa rằng đê có vỡ rồi thì nước mới tràn ra ngoài bờ được, vậy thì phàm khoảng đất từ sông cho đến chân đê là thuộc về công-sản cả, mà đất bồi ở các sông, ở vào cái miền ấy thì tất là công-sản chứ không phải là công thổ của dân.

Còn như 120 mẫu thổ mà ông nói trong thư trên ấy thì nghị-định quan Toàn-quyền ngày 8 mars 1906 cấm các kỳ-mục các làng ở Bắc-kỳ, hễ không có giấy phép của quan Công-sứ tỉnh thì không được đem bán hay là cho thuê, và hễ số tiền quá 500 đồng thì lại phải xin phép quan Thống-sứ Bắc-kỳ.

Nếu đất ấy là công-điền hay công thổ thì việc cấm bán lại cấm hẳn (chỉ dụ năm Gia-Long thứ 2).

Chỉ trừ những trường-hợp đặc biệt thì quan Thống-sứ mới có thể đặc cách cho phép bán mà thôi.

[illegible] thì tưởng bất tất phải trả lời những câu hỏi kia nữa.

Ph. h-L.

Tết Nguyên-đán An-nam tại Paris

Khi trước bản-quán đã nói qua về việc này. Nay trong báo Opinion *có đăng tường tận, vậy bản-quán tưởng nên dịch ra để độc-giả biết ý kiến của quý đồng nghiệp về sự ăn tết của đồng bào ta tại kinh-thành Paris.*

B. Q

Nhân dịp tết nguyên đán Annam, hội Đông-pháp Tương-tế có mở một hội dạ-hội long-trọng để quyên tiền cúng cho Đông-pháp hội-quán. Buổi tiệc hôm ấy được thập-phần hoàn-mỹ. Có quan Giám quốc, M Gaston Doumergue, quan Thuộc-địa Thượng-thư, M. Léon Perrier, quan Quận-trưởng quận Seine, các quan ngoại-giao bộ Ngoại-vụ, các quan ở tòa Sứ-thần nước Đức, các quan hội-viên ở Hội-đồng các nước Thuộc-địa và các xứ Bảo-hộ, các quan Đốc trường các Đại học đường, các viên giáo-sư các trường Trung-học, các viên hội của hội-đồng thành-phố Paris, các phái-viên của các báo quán ở thành Paris cùng ở các xứ thuộc-địa; khi các ngài đến thì thổi bài quốc ca để mừng các ngài. Bài quốc-ca vừa rứt, thì khởi ngay cuộc đàn-ca tiếng hát có en lẫn tiếng đàn, lại có các cô đào múa hát rất thanh nhã. Đặc-biệt có cô Kos'ka Vrandja bỏ bộ rất khéo và có lắm kiểu rất lạ. Đặc-biệt trong bọn tài-tử có M Veyron và M. Bozza Kế tiếp đến bọn Fratellini anh nghề bông lơn diễn hết phần cuối trong chương trình. Sau cùng có cuộc khiêu vũ, đám hội lúc ấy được hoạt động vui vẻ lắm, các bà thiếu-phụ các cô thiếu-nữ của nước Đại pháp của Á-đông tỏ tình thân-ái với bọn thiếu-niên Đông-pháp, có lắm bà lắm cô rất đẹp.

Trước khi khiêu-vũ M. Cao văn Sen là hội-trưởng có giải bày với quan Giám-quốc cùng quan Thượng-thư thuộc địa tấm lòng tôn-kính của đồng thượng-lưu Nam-việt quây quần ở dưới ánh sáng rực và những nền gấm vàng chói của phòng yến-tiệc trong khách sạn « Palais d'Orsay » Khi ấy xung quanh quan Giám-quốc và quan Thượng-thư Thuộc địa, ngoài các bậc đại-thần kể trên này lại có M.M. Gourdon, Augeulvant, Garnier, Richard, quan Tướng-tướng Pelletier, quan Trung-tướng Dorendinger, quan Đại tá Fauché và Bá-tước de Valençay, chủ tòa Hội-đồng Bảo trợ của bản-hội.

Ông Cao-văn-Sen diễn-thuyết như sau này:

« Kính trình Quan Giám quốc;

« Chúng tôi đứng hầu ngài đây là phần-tử cái đẳng-nhất của các xứ trong cõi Đông-pháp, từ cùng bắc Bắc-kỳ cho chí cùng nam Nam-kỳ. Chúng tôi xa quê-hương mà đến đây là để lĩnh thụ tại nơi kinh-thành nào cho được trọn vẹn trong đường học-thức, hoặc là để sinh-kế về đường sinh-nhai.

« Tất cả chúng tôi dù người học-hành dù người làm ăn, chúng tôi biết rằng có nhờ được của nước Đại-pháp những cái ơn to lắm. Chúng tôi biết rằng nhờ có thượng-quốc giúp đỡ cho, chỉ dẫn cho mà cố-quốc chúng tôi đã được tiến-bộ đã mọi đường. Chúng tôi cũng biết rằng mỗi ngày chúng tôi lại mắc thêm vào cái nợ tinh-thần mà chúng tôi đã chịu của Dân quốc Đại-pháp, cái nợ ấy to tát lắm. [illegible] vong-ân bội-nghĩa với Thượng-quốc, đức Nogent đó chúng mình cho cái bản án của chúng tôi, vậy từ nay dự-hậu, chúng tôi cũng không thể vong ân bội nghĩa được

« Chúng tôi nhờ cái tinh-tình bác-ái của nước Đại-pháp đã xướng minh ra cái chủ nghĩa dân-quyền, nước Đại-pháp đã xướng minh ra cái chủ-nghĩa dân quyền. Chúng tôi biết mà chúng tôi thành ra với nước Đại-pháp, thành-tín một cách chân-thật là vì chúng tôi suy nghĩ biết chắc rằng nước Đại pháp hiện nay chúng tôi kính mến, chúng tôi tâm-phục nước Đại pháp xưa nay vẫn coi thổ-dân thuộc-địa là người bạn giúp việc cho nước Pháp, là bạn giúp việc cai-trị và tự-do.

« Xem như ở Hanoi có quan Toàn-quyền Varenne là đã rõ cái thâm-ý của nước Đại-Pháp. Nhân đây xin gửi lời kính lạy quan Varenne.

« Cao xa như đức Giám-quốc mà ngài lại hạ cố đến chứng kiến cho buổi hội này của chúng tôi mừng tết Nguyên-đán của chúng tôi, thật là có cái ảnh-hưởng ơn nhuần cho Đông-pháp chúng tôi lắm. Nước chúng tôi sẽ được đội-ơn tấm lòng chiếu cố của quan lớn đã tỏ tình mến tới cả mẫu quốc với các con gái đẹp nhất nhà ở bên cực-đông kia.

« Bẩm quan Giám-quốc, chúng tôi xin cả dân cảm-tạ quan lớn, cảm-tạ chính-phủ dân-quốc ».

Có lẽ nên lấy buổi hội này mà kể cấu lấy mấy nhời ở triết-lý thuộc-địa, tựa như ông bạn tôi, M. Charles Debierre, đã kết cấu được bài triết-lý thuộc-địa trong các lời diễn-văn của quan Toàn-quyền Alexandre Varenne.

Các nhà hữu-tâm chủ-trương việc truyền bá sự văn-hóa sự tiến-bộ như có các đám hội như thế này được để quen biết nhau. Xét về phương-diện cụ đăng cũng nên mong rằng sau này ở Paris, những khi có hội mừng Tết Nguyên-đán An-nam thì các báo quán nên cổ-động cho thật nhiều, tất cả các báo-quán nên lưu tâm mà loan-truyền cho khắp cả trong nước biết. Hiện nay liệu được độ mấy các ông bạn đồng nghiệp ta, dù đến cả các ông để tâm nghĩ đến việc quyền-lợi của nước Pháp thế nào là chính-đáng, liệu đã được mấy các ông có giao-thiệp với

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

người An-nam chưa?... Cứ nói cho phải thì biết bao nhiêu ông tây biết nói giống An-nam. Các ông ấy thử giao-thiệp với người An-nam xem, thì các ông sẽ thấy những nết mặt tuồn-tuột tinh không tại điểm thêm cái miệng người ta cực kỳ lịch sự, cực kỳ văn-phèng, nét mặt tươi cười mà trong bụng rất là đứng-đắn, cái bụng ấy ta nên tin, thì có lẽ ta khéo xử hơn là ta đem bụng ngờ rằng có lập tâm làm điều phản-trắc gì. Như vậy rồi các ông sẽ nhận trong những nhời kính cẩn mà đứng mực của ông Cao-văn-Sơn đăng trên này thì sẽ thấy cái tấm lòng thành-thực khẩn cầu của người An-nam kính đáng qua. Giám-quốc. Nói giống An-nam đã tỏ tấm lòng biết ơn và tấm lòng rung-thành với nước Đại-pháp, nói giống An-nam là một nòi giống biết suy nghĩ cho-chắn, thì có nhẽ nào tấm lòng kia lại không thành-thực được? Bọn thượng-lưu An-nam có con mắt tinh đời, biết nhìn, biết nhận, biết suy biết xét.

Bọn thượng-lưu ấy biết rằng ở xứ Đông-pháp người Pháp ta đã tài-lực dị-sự tự-an cho tài-sản của mọi người, để gây nên các nguồn thịnh-lợi, đã truyền bá việc giáo-dục và việc vệ-sinh, hai khoản này tiếng rằng chưa được khắp cả, nhưng cũng đã có làm nhiều. Bọn ấy sang nước Pháp ta được thấy sự rực-rỡ của kinh-thành Paris, được thấy trong các học-đường truyền-bá việc học cao ngất-ngưởng, được thấy bao nhiêu là công lao khó nhọc mà đã được cái nền công-lý xã-hội và lập được cuộc thái bình cho vạn-quốc...

Lấy đấy mà suy thì tất nhẽ ông bọn thượng-lưu ấy nghĩ rằng có lòng thương cố-quốc thì phải cố gọi nước Pháp là mẹ mà cố gọi người Pháp là anh cả.

R. H. de Laromiguière
(Trình ở báo *Opinion*)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	33 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10 đ 49
ba,	9 25
Thóc hạng nhất,	6 30
Bắp ngô —	4 30

Giá bạc. — Kể từ ngày 24 Avril 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 40 f. 75

Thị giá quốc tế.
Ngày 20 Avril 1926

3 %,	hoãn lợi	62 f. 00
3 ½ %,	hoãn dần	37 f. 15
4 %,	vĩnh viễn 1917	45 f. 10
4 %,	» 1918	44 f. 15
5 %,	» 1920	54 f. 60
5 %,	hoãn dần 1920	73 f. 00
4 %,	» 1925	53 f. 50

Ngày 23 Avril 1926

3 %,	vĩnh viễn	47 f. 20
5 %,	1915-1916	57 f. 00

Tin tàu. — Tàu *Claude Choppe* mang thư sang Pháp đến ngày 29 avril hồi 5 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon đường Tourane và Qui-nhơn, đến Saigon thì sẽ đáp với tàu *Amboise*, chứng ngày 3 mai 1926 thì chạy.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa ngày 28 vrii hồi 20 giờ 7 phút.

Quan Toàn-quyền đi kinh lược đã trở về. — Quan Toàn-quyền cùng các quan đi xe ô tô ở Cao-bằng khởi hành lúc 6 giờ 30, chừng 10 giờ thì đến Ngân-sơn. Các ông Ký sư làm mỏ ở miền ấy cùng nhân dân bản xứ đến nghênh-tiếp đông lắm. Quan Toàn-quyền dừng lại một lát, rồi lại đi Bắc-kạn, chừng 12 giờ 15 thì tới nơi.

Trước khi đã cơm sáng tại tòa sứ thì quan Công sứ đe Maglières có đem các quan Tây Nam và các nhà thân thương ra chào quan Toàn quyền.

Hồi 15 giờ thì quan Toàn-quyền về Thái-nguyên; ở đó cũng làm lễ nghênh tiếp trọng thể.

Quan Toàn quyền và các quan về tới Hanoi lúc 20 giờ 15.

Hội-đồng chính-phủ thường-trực. — Hội-đồng chính-phủ thường-trực đến ngày thứ tư 28 avril hồi 9 giờ sáng sẽ họp tại phủ Toàn-quyền. Quan Toàn-quyền họp kỳ bất-đắng này xong thì vào Saigon, vì trong khi ngài vì Pháp thì các kỳ Lợi-đồng thường-trực sau có họp sẽ họp tại Sa-gon cả.

Đặng đất tại Ai-lao. — Vừa có điện tin ở Ai-lao sang báo tin rằng ngày 22 avril hồ 5 giờ có động đất tại miền Banhoeisai, may không thiệt hại gì cả.

Cần dùng những thợ rất giỏi: thợ tiện, thợ nguội, thợ rèn, thợ thiếc, thợ mộc. Hỏi tại xưởng *Aviat* đường Rialan, ngày thứ ba và thứ năm, buổi sáng hồi bảy giờ. Phải đem theo giấy chứng chỉ tốt, ai không có các giấy ấy thì đừng đến vô ích. 5.654

Muốn bán lại một cái ô-tô kiểu Dodge, 24 mã-lực, 4-5 chỗ ngồi, máy khỏe, chạy rất tốt giá 800$ Hỏi tại xưởng AVIAT. 5638.

Cần dùng một người cai biết coi máy làm nước chanh, cao lương.
Hỏi tại bản-quán. 5.659

ĐỒ ĐẠC MUỐN BÁN

Hỏi tại 11, Rue Maréchal Joffre, buổi sáng từ 8 giờ đến 11 giờ. 5.658

CHẾ-TẠO
VÒNG-HOA-PHÚNG
bằng bột rườm
Giá rất hạ từ 5 đến 100 $ 00
PHAN-BÁ-CÂN
82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi
CHI-NHIỆM Ở HAIPHONG
27, Avenue Amiral-Courbert
Ở đây lại có làm thêm Đối-trướng của hiệu Giu-long. 3024

HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU PHÁNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY
3002

Một số thanh-tra về việc lao-động — Nghe nói may mai tới phủ Thống-sứ sẽ lập ra một số thanh-tra coi việc lao động và khảo cứu về các vấn-đề lao-động ở bản này.

Hội-đồng tư-vấn. — Hội-đồng tư-vấn có 18 năm nay họp sớm hơn mọi năm mấy tháng, là chỉ ý cho hội-đồng bàu xong lấy ban trị sự và khảo cứu mấy vấn đề mà chính-phủ bản bạt định giao cho hội-đồng xét.

Hi-tin. — Bản quán được tin mừng rằng đến ngày 20 tháng ba ta này ông Mai-Sơn Đoàn-triện-Hàng sẽ tuân mệnh nghiêm-đường làm lễ vu-quy cho thứ nam người tại nhà số 106, phố hàng Bạc, Hanoi.

Bản-quán có lời mừng ông Hàng và cả hai họ.

Việc tạm thu từ nợ. — Vì trong Hồa-lò hiện đang có bệnh dịch, nên từ ngày hôm nay tên án So-tẩm Hanoi về việc bỏ, chiếu đơn xin của những người bị cáo-thác tiền tù đã tạm tha cho 16 người. Kỳ thứ bảy trước tên cũng đã tạm tha cho 6 người rồi.

Vậy hiện bây giờ trong Hỏa-lò chỉ còn có mấy người tù nợ thôi.

Lạ nhỉ, mấy người ấy sao không xin nốt đi? Có ngờ ý trong đó để khỏa nợ đời chăng.

Muốn bán một cái ô-tô DELAHAYE, 10 mã lực, 4-5 chỗ ngồi, xe còn tốt lắm mới sơn lại như mới, mui xe mới thay. Giá: 1.400 p. 00.
Hỏi tại số nhà 4 đường Carreau. 5.652

Nhà chớp-ảnh hàng Quại Hanoi
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ thứ bảy 24 Avril đến thứ sáu 30 Avril 1926
Thời sự Eclair
VÌ TÍNH ĐI ĂN TRỘM
Hài-kịch chia làm bốn phần
MÀ BẮY
Hài-kịch chia làm hai phần
Thứ năm và chủ nhật có buổi ban ngày giảm giá 3.009

TẠI RẠP CINÉMA PALACE HANOI
Từ thứ bảy 24 Avril đến thứ năm 29 Avril 1926
Chiếu một tích chuyện rất hay, gồm tư-luận-lý giáo dục, các tư cách có ích được cho mọi người.

LA CLÉ DE VOUTE
CỬA VÒ VÔ LÀM CHỐT
Của vò vô làm chốt theo về cách làm nhà là một cái chốt chắc chắn để cho nhà cửa được vững. Theo về cảnh gia đình của nhân loại thì sự làm chốt là *con cái* người ta ở đời, có con thì là một cái chốt vững chãi làm cho cảnh gia đình vui thú, vợ chồng bỏ buộc một cách êm đềm. 3.008

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÈS có bán:
CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VA-MILLINE* dùng cho các hàng bánh và kẹo. 3001

Từ nước. — M. Đặng-đức-Tô, thừa phái hạng ba tại Hà-đông, nay được tư chức.

Người tên Sắt. — M. Cao-Văn, thư ký trong sở tại phủ Thống-sứ, nay đổi đi Lang-sơn;
M. Trần-văn-Trước, thư ký tại Lang-sơn, nay đổi đi Cao-bằng;
M. Vũ-tiến-Chinh, thư ký tại Hà-đông, nay đổi đi Yên-bái.
M. Ng-văn-Uyên, thư ký tại Yên-bái, nay đổi đi Bắc-giang;
M. Phạm quang-Đạm, thư ký tại Bắc-giang, nay đổi về phủ Thống-sứ;
M. Bùi-văn-Bính, mới tráng tuyển ký thí thư ký tập sự, niên bổng 300 đồng nay bổ đi Hà-đông,
M. Phạm-văn-Sáng, thư ký hạng tư nay đổi về phủ Thống-sứ.

Người học-chính. — M. Đào-Đăng, giáo-học thi sai bộ Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt, hàng sự tại Bắc-ký nay được thăng giáo-học hạng tư.

Mme Lê-thị Chung, giáo-học thi sai bực Cao đẳng tiểu-học Pháp-Việt tổng sự tại Bắc-ký, nay được thăng giáo học hạng tư.

TRƯỜNG
TRƯƠNG-MINH-SANH
HANOI

Trường Trương-Minh-Sanh Phố hàng Vôi, có dạy học về ban thương-mại, ban công-chính, ban thư-ký các tòa, các công sở. Nhà trường mới mở thêm hai lớp, để dạy học-trò thi vào trường Bảo-hộ hay là trường Sư-phạm. Ai muốn học, gửi đơn đến Phố hàng Vôi đàng sau mày-đèn, số 22-24 mà xin.

Nhà trường lâu nay đã có nhiều kết-quả hay, ai ai cũng biết tiếng. 3.054

NOUVEAUX PRIX DE LOCATION DES VENTILATEURS
à dater du 1er Avril 1926

Modèles: Tropicale, Nancy, Thomson fixe Eolo & Euro	1 $ 25 *par mois*
Modèle: Thomson articulé	2.00 »
Modèle: Pampero, Borea, Boreale & Noto	2.75 »
Modèle: Occaso	4.75 »
Modèle: Nordico	4.00 »

ĐỒ ĐỒNG
Đồ hàng của bản-hiệu xưa nay thường bán ra ngoại-quốc nhiều, nên hay tinh theo giá tiền tây, nay nhân dịp tiền tây cao mà cứ tính theo giá cũ thì đắt quá, nên bản-hiệu định tính hớt giá xuống ít nhiều, trong vài tháng thôi; vậy các quí khách nên nhân cái dịp tốt ấy mà mua mau kẻo hết.
Fonderie Tonkinoise
HOANG-XUÂN-LAN
53 bis, Henri-d'Orléans, Hanoi.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thụ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh, Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis, Fès, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu. bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 19 —
KHÁM BỆNH: 2$ 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG: giá 1 $ 00
Thăng-Hiên bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 23 chân cầu số 226

ANNONCE LÉGALE

PHÒNG GIẤY THẦY BONA
Luật-khoa bác-sĩ, luật-sư
25, phố Gia-long, Hanoi

Phát mại vì không thể chia nhau được

Bán cho người giá giá cao nhất, và mà-cả sau cùng, tại phiên bán rao, ở tòa án Công-sứ Tuyên-quang, thiết tòa ở Tuyên-quang, gọi tên là đồn-điền Laumonier.

Đấu giá ngày thứ bảy 22 Mai năm một nghìn chín trăm hai mươi sáu hồi tám giờ sáng.

Nay tuyên-cáo cho mọi người biết: Rằng theo bản án của tòa án Công-sứ Tuyên-quang ngày 16 Juin 1926, có trước bạ. Và theo như mọi lời yêu cầu của:

1· Madame Thiodet, Germaine, Marie, vợ góa của M. Edgard Brunet, làm nghề giồng giọt, trú sở ở Tuyên-quang, thì hành cái quyền vì trước đây Madame Thiodet và chồng là M. M. Edgard Brunet, mạnh môt, về đường luật-pháp theo lệ tài sản công-cộng.

2· Monsieur Eugène Guiguen, trú sở ở Tuyên-quang thì hành cái chức-vụ là phó-giám-hộ cho Georges Algred, Edgard Brunet và Andrée Marie Brunet, là con vị thành niên của M. Edgard Brunet, mạnh môt, và Madame Germaine Marie Brunet đã nói trên này. M. Eugène Guiguen được cử vào chức ấy là do lời hàu của hội đồng gia-tộc trong coi các người vị thành niên ấy, hội-đồng họp ở Tuyên quang ngày 11 Septembre 1925, do quan Công-sứ Tuyên-quang chủ tọa lấy cái tư cách là quan thẩm-phán hòa giải, và cũng vì lẽ rằng các người vị thành niên ấy, và Madame Veuve Germaine Marie là mẹ đẻ các người ấy quyền lợi xung-đột với nhau.

3· Madame Suzanne Marie Brunet, vợ M. Souris Gaston René, trú sở cùng một chỗ với M. Souris Gaston René ở Tuyên-quang, thì hành cái quyền là người thừa kế của M. Edgard Brunet, cha đẻ của mình mạnh môt.

4· M. Souris Gaston René, trú sở ở Tuyên-quang, thì hành cái chức vụ giúp đỡ và cho phép Madame Suzanne Marie Brunet, là vợ của mình theo lệ tài sản công-cộng.

Những người nào này có mặt ở đây, hoặc đã có triệu đến chứng thị:

1· Madame Nguyễn-thị-Tỷ, vợ góa M. Laumonier, tài giá là vợ M. Nguyễn-hữu-Tiếp, trú sở cùng một chỗ với M. Nguyễn-hữu-Tiếp, ở Hanoi 66, phố Richaud, và hiện trú cư ở đấy.

2· M. Nguyễn-hữu-Tiếp, thầu khoán để cho phép, và giúp đỡ Mme Nguyễn-thị-Tỷ, vợ góa M. Laumonier, mà hiện là vợ của M. Nguyễn hữu-Tiếp trú sở ở Hanoi 66 phố Richaud, và hiện trú cư ở đấy.

3. M. Fievet, lấy chức-vụ là phó-giám-hộ về việc này của các người vị thành niên Georges Alfred Edgard Brunet và Andrée Marie Brunet, M. Fievet được cử vào chức ấy do lời bàn của hội-đồng gia-tộc trông coi các người vị thành niên ấy ngày 10 Avril 1926, có trước bạ. M. Fievet trú sở ở Tuyên-quang.

Ngày thứ bảy hai mươi hai Mai năm một nghìn chín trăm hai mươi sáu hồi tám giờ sáng tại phiên tòa bán rao ở tòa án Công-sứ Tuyên-quang sẽ bán đấu giá bán cho người giá giá cao nhất, và mà-cả sau cùng, cái tài-sản nói như sau này:

Một cái bất động sản gọi là đồn-điền Laumonier, ở địa hạt xã Thuc-Thai, tổng Thương-lưu, huyện Đe Hàm-yên, tỉnh Tuyên-quang, và giáp giới như sau này:

Phía bắc: Giáp một dòng nước kể từ chỗ dòng nước ấy rẽ qua đường Tuyên-quang ở Phủ-đoan cho đến chỗ chảy vào Lô-giang, và giáp hữu ngạn Lô-giang cho đến chỗ sông ấy hợp với Ngòi Binh.

Phía nam và phía tây: Giáp con đường Tuyên-quang đi phủ Đoan.

Phía đông: Giáp một rẫy núi đi theo một đường qua các chỗ A. Z. Y. đánh dấu trong bản đồ đính sau bản nghị-định về việc cho hẳn quyền thu-dụng ngày 29 Mars 1915, mà sau đây sẽ có nói đến, và giáp dòng nước lạch Con-Ngựa cho đến chỗ hợp với Ngòi-Binh tức chỗ X. cho đến chỗ hợp với sông Lô-giang.

Các địa-giới ấy có định trong bản-đồ của sở địa-bộ cấp cho ngày 16 Novembre 1925, và có dính theo quyền điều-lệ về việc phát mại này.

Khu đất địa-giới như thế này, diện-tích là bốn trăm sáu mươi nhăm hectares, sáu mươi ares (465 hect. 60 ares) trong số ấy có một trăm năm mươi mẫu ruộng hiện đương thu lợi.

Trên đất ấy có phố (Libéria và Charỉ) từ tám đến mười tuổi.

Trong đồn điền ấy có xây:

A. Một cái bất động sản dùng làm nhà ở, và các nhà phụ thuộc, xây bằng gạch lợp bằng ngói, có bốn buồng, xây trên một cái nền, đứng trên ấy trông thấy sông Lô-giang; chiều dài ba mươi mètres chiều ngang mười hai mètres.

B. Một tàu nuôi trâu bò xây bằng gạch, lợp bằng rơm rạ, các chiều độ chừng: bề dài bốn mươi mètres, bề ngang mười lăm mètres.

Trong việc phát-mại này, tính cả những thứ sau này:

1º Súc vọn dùng để thu lợi đồn-điền, có ba con trâu, hai mươi bốn con vịt bò đực, bò cái, bò con, một con ngựa cái.

2º Các khí dụng thu lợi, gồm cho các tá điền, là bừa, cầy, xẻng, xe bò, một nửa là của những tá điền có quyền sở-hữu; các khí dụng không thể tả rõ hơn, mà cũng không dám đảm-bảo về cái số, và sự tốt xấu của các khí dụng ấy, người mua được sẽ chung quyền sở hữu về các khí dụng ấy, có thiệt hại thế nào do mình chịu lấy.

Người bán giữ cái quyền trước khi đấu-giá sẽ khai lại các số súc vật kể trên này.

Tất cả các bất động sản đã kê trên này, sẽ bán cả làm một lô, đặt giá chung vào một số tiền cả súc vật, và khí dụng cũng tính cả vào việc phát-mại này.

Bất động sản ấy có thể nào bán nguyên cả, kể các nhà phụ thuộc.

Đặt giá

Ngoài các điều khoản, đã kể trong quyền điều lệ, thì đấu-giá sẽ khởi từ số tiền đặt giá đã định trong bản án nói trên này, là 3000 $ 00.

Viết và làm ở Hà-nội ngày mười ba Avril 1926 do luật-sư đương sự ký sau này:

Ký tên: R. BONA

Trước bạ ở Hà-nội (Bắc-kỳ) ngày mười ba Avril 1926, tờ số 75, ở số 6 nhận tiền sáu mươi xu.

Viên thu thuế:
Ký tên: AQUARONE

Muốn hỏi điều gì, thì hỏi tại:
1º Mº R. Rona, luật-sư, phố Gia-long số 25, Hà-nội.
2º Tại phòng lục-sự tòa án Công-sứ Tuyên-quang. 5.657

---

80 86

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

Chu-chước nói:
— Không phải là các tướng không chịu dụng tâm chỉ vì chỗ ấy hình thế hiểm-trở, khó lòng mà đánh cho nổi. Nhà-ngươi liều mình tiến vào, chỉ thêm tổn-hại, chứ cũng chẳng bổ-ích gì vậy.

Trịnh Am nói:
— Nếu vậy thì biết làm thế nào bây giờ!

Trương Chinh-Đức nói:
— Bộ-hạ nên treo bảng, cần xem có người nào xin-hiến thường lắm, thu được quân ta vào trong hang thì được quân ta vào trong hang thì được quân-nước và trường vàng lụa cho.

Chu-chước theo lời, treo thì treo bảng cho mọi người cùng biết. Đêm hôm ấy, *Chu-chước* ngủ không yên giấc, trở dậy đi tuần ở trong đồn. Bấy giờ canh ba đầu thu, gió lạnh hây-hây, bỗng nghe có tiếng hát véo-von từ ngoài cánh đồng.

Chu-chước với nhìn xem ai thì thấy có người đi dưới bóng trăng, đang hát một bài như sau này:

« *Trời đất nghiêng-đổ hề tơ có thể « phá trị; bình-đao nhiễu loạn hề, ta « có thể chuyển dl.*

« *Hạt minh châu cần để ở trong « hộp hề, người đời ai có biết gì; « thời thì lẫn khuất ở trong rừng « núi hề, công danh mặc làm chi!* »

Chu-chước nghe xong bài hát, ngẫm thầm trong lòng rằng: người này tất không phải người thường. *Chu-chước* sai người đi hỏi xem ai thì thấy là người châu hạ của *Sử kiến-đường*, tên gọi *Sử-ngạn-thăng* đó.

Chu-chước truyền mời vào trong trướng mà phán hỏi rằng:
— Bài hát vừa rồi là tự nhà-ngươi làm ra phải không?

Sử-ngạn-thăng nói:
— Kẻ hạ-thần vì tránh cái loạn *Hoàng sao*, thành ra nỗi đời ở đất *Giang châu* này. Ngày nay ở trong quân tôi thấy mà không được trung-dụng, cho nên cảm-khái bằng làm bài hát ấy vậy.

Chu-chước nói:
— Có tài mà không được trung-dụng thì dẫu ai cũng phải sinh lòng oán-khái.

Chu-chước nói xong, truyền dọn rượu để khoản-đãi, lại hỏi đến cái mưu-kế của *Triệu-khuông-dận*. *Sử-ngạn-thăng nói:*
— Kẻ hạ-thần dẫu rằng không được *Đan khuê* trong dạm, nhưng *Đan-khuê* vẫn không nghi ngờ, vậy muốn cứa *Triệu-khuông-dận*, tưởng cũng chẳng khó. Chỉ cốt phải nói định thời giờ, lẻn vào trong hang, phóng hỏa lên trên, thì hộ-thần sai người đem quân tự mặt ngoài đánh vào, còn kẻ hạ-thần đưa *Triệu khuông-dận* tự mặt trong đánh ra thì quyết thế nào cũng giết vậy được.

Chu-chước mừng rỡ mà rằng:
— Nếu nhà-ngươi giết nổi được cái công to ấy thì ta sẽ xin trọng thưởng.

Sử-ngạn-thăng trở về nói với *Đan-khuê* rằng:
— *Triệu khuông-dận* là một viên hổ-tướng đời bây giờ, nay dùng kế hãm, thì tất quân *Chu* phải sẽ sẩu chết. Vậy tôi xin đem một nghìn bộ-binh tiến vào trong hầm, mặn lão viên hổ-tướng kia đã được một rồi, mà cắt lấy thủ cấp, đến ra hàng ở trước ty-tiện. Quân *Chu* trông thấy, tất phải kinh hồn táng đởm, mà cùng nhau kéo lui. Ta lại phát nước với bọn *Đinh-qui* để khi ấy cùng đem quân đuổi đánh thì quyết có thể giết vậy được cho thành *Tân-dương* (tức là *Bà đông*) vậy.

Đan-khuê nghe nói, xiết bao mừng rỡ, liền thì sai *Sử-ngạn-thăng* đem quân tiến vào trong hang. *Sử-ngạn-thăng* lại rẽ, bảo *Lưu dũng* rằng:
— Ta vâng mệnh vào trong hang lấy thủ-cấp *Triệu khuông-dận*, nhà ngươi nên đem quân đến cửa hang tiếp-ứng cho ta và phóng hỏa làm hiệu.

Lưu dũng nhận lời. *Sử ngạn thăng* đi dẫn cửa hang, quân canh-thủ cho vào. *Sử-ngạn-thăng* vào tới nơi thì *Triệu-khuông-dận* hỏi rằng:
— Nhà ngươi vào đây, định giết ta hay là định cứu ta?

Sử-ngạn-thăng nói:
— Sao tôn-ông lại nghĩ là tôi muốn giết, nếu tôi chậm vào đây thì có lẽ chẳng bao lâu nữa, tôn-ông sẽ phải bỏ thân ở chốn này vậy.

Sử ngạn thăng tuổi trẻ đầu đuôi nói cho *Triệu-khuông-dận* hiểu là mình chỉ cốt vào cứu *Triệu-khuông-dận* thôi đó mà rằng:
— Quân ta bị hãm ở trong hang đã nay để gần một tháng, phải giết ngựa để ăn, hiện đã chết đói mất quá nửa, bây giờ nhà-ngươi có mưu kế chi mà cứu cho ta ra được?

Sử ngạn-thăng nói:
— Tôi đã xếp đặt sẵn-sàng ở một ngoài rồi, chỉ đợi đêm nay trông thấy ngọn lửa thì cứ việc đánh phá mà ra vậy.

Triệu-khuông-dận theo lời. Đến hôm sanh hai đêm hôm ấy, bỗng thấy ngoài cửa hang có ngọn lửa sáng rực. Tiếng quân reo vang-động đến cả trong hang.

Sử ngạn thăng nói:
— Quân *Chu* tiến đang xung-đột ở mặt ngoài, ta nên thừa thế đánh ra mới được.

Bấy giờ *Sử ngạn thăng* mở lối đi trước, *Triệu-khuông-dận* cùng các tướng sĩ đi theo sau. Khi ra đến cửa hang, gặp toàn quân của *Đan thần-tuấn*. *Đan-thần tuấn* vừa cất tiếng hỏi thì *Sử ngạn-thăng* đã đâm cho một ngọn giáo, chết ngay ở dưới chân ngựa.

Quân *Đan thần-tuấn* vỡ chạy tất cả. *Sử ngạn-thăng* đưa *Triệu-khuông-dận* ra ngoài cửa hang, trông thấy ngọn lửa ở đình quán *Bắc đang* cháy dữ dội.

Đan-khuê thua chạy bị *Cao hồi-đầu* đuổi gần tới nơi. *Triệu-khuông-dận* thấy vậy, đứng lại đâm cho một ngọn giáo chết ngay. *Đan-thần-kiệt* hoảng-hốt kinh-sợ, vội vàng quay ngựa chạy trốn, không ngờ lại gặp *Trịnh Ân*.

Hai bên giao-chiến một lúc thì *Trịnh-ân* thua chạy. *Đan-thần-kiệt* đắc thắng đuổi theo. *Lưu-Pỉ* và *Đan-thần-tiến* thì bị chết ở trong đám loạn quân, *Đan-thần-năng* cả người lẫn ngựa đều bị chết cháy.

Bấy giờ quân *Chu* đã hợp làm một cả. Tất-thị quân gặp chống-cự hàng mấy mươi dặm, cứa xe lương-thực bỏ lại không biết bao nhiêu mà kể cho cùng. *Trương-Chinh-Đức* thua quân về trại, *Triệu-khuông-dận* vào yết-kiến *Chu chước*, sụp lạy ở trước mặn. *Chu chước* bèn rằng:
— Từ khi hiền-hệ bị hãm, ta thật đứng ngồi không yên. Nếu không nhờ có *Sử ngạn-thăng* bày mưu tính kế, thì khó lòng mà kéo toàn được tính mạng.

Triệu-khuông-dận cảm tạ. Các tướng thấy *Triệu khuông-dận* đã về, đều kéo nhau đến chúc mừng. *Chu-chước* thấy *Sử ngạn-thăng* có công, phong cho làm tổ-quân. *Sử-ngạn-thăng* lạy tạ.

Bấy giờ bọn *Đinh-qui* thấy quân *Chu* đại-thắng, không dám ra đánh, phải rút về ở trong thành. *Chu-chước* bèn quân ra đóng tại *Phần-thủy*, rồi kế với thành *Tân dương*.

Lưu-nhung bàn với các quan triều-thần rằng:
— *Bàn* thành công thân-quân bị thua, mà *Chu-chước* vẫn cứu binh đánh thành, biết làm thế nào.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐỒ TÂY ĐỒ NỘI
ĐỒ VÀNG
Máy tối-tân, 15 chân-kính
Một đồ đeo có chất độ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
GIÁ ..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
Hà-nội — HANOI
3041

Như có ngựa khó chịu vậy thì phải dùng Pommade Cadum thoa hết tức thì.

NGƯỜI ĐẸP

Hiệu tôi vừa nhận được bên Pháp gửi sang thứ Sáp-Thơm, xưa nay Quí-khách đã công-nhận là sáp mềm thịt, trắng da, xanh tóc, chóng dài, sạch gầu khỏi chấy. Nhất là mùa hanh, thứ sáp này lại có đặc-tính chữa bệnh nẻ rất thần hiệu. Bán buôn giảm giá 20%, bán lẻ mỗi hộp giá tiền là 6 xu.

Hỏi tại hiệu Đức-long, 90, phố Mã-mây, (Hanoi). 3041

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urosformine
Giá 1$80 một hộp

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 3

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ lấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhức mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan đánh xe, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng bào-chế đã nhất hạng tại Đại-hội-đồng Paris, kỹ-nghệ
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Cuộc đua ngựa. — Xin nhắc lại rằng chiều mai ở Hanoi sẽ có cuộc đua ngựa là lần thứ tư.

Quyền thứ ba và quyền thứ tư đã xuất bản rồi. Quyển xã hội tiểu thuyết « *Những kẻ khốn nạn* », quyển thứ ba và quyển thứ tư, hai quyển đóng hộp một. (Les Misérables — Livres 3ème et 4ème) đã xuất bản rồi. Giá bán 0$35. Ở các tỉnh gửi mua, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé 0$20.

Cuộc đánh số lấy đồ. — Tên Đốc-lý Hanoi có mở cuộc đánh số lấy đồ (lombols) để quyên giúp cho xã Hauviède và con nuôi thành-phố Hanoi ở quí quốc. Tất cả có 50 lô được trúng giải, giá đồng là 16.000$00. Giá bán mỗi vé: 1$00. Đến ngày 1er Mai này thì mở sổ. Có bán vé tại bản quán. Ở xa xin đính thêm tiền cước gửi recommandé.

Các đồ giải thưởng đã đem bày tại nhà Grands Magasins Réunis, Hanoi.

Số tù giam tại sở mật-thám. — Vì ở nhà pha Hỏa-lò chưa hết hẳn bệnh dịch thương-hàn, cho nên sở mật-thám vẫn phải giam những người can-phạm mới bộ cho nhà pha. Số người giam tạm ở đó tính đến ngày hôm qua là 27 người.

Đánh người lấy tiền. — Ng-thị-Th., bán củ gỗ ở ngoài bãi gần cầu thuộc tên Phạm quang-Nghĩa lại bỏ ở nhà bế số 29 đường thị Cấy và lấy mất 25 đồng, thì tên Nghĩa đã bị sở cẩm đến đình tối.

Đánh người với sơ-vơ xoáy-lịa. — Đặng-toàn-Hân, 22 tuổi và Đặng-toàn-Phùng 19 tuổi cùng làm nghề xẩu bếp, quán ở Đặng-xá (Nam-định) đánh hai người xơ-xơ xe đến là Vũ-văn-Hai và Hàng-v-San bị thương thì nay đều phải giải vào tòa án.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc xe đình công. — Ngày 1er tới sáu 23 avril khắp trong thành-phố không đâu có lấy một chiếc xe tay hàng nào cả. Vì cớ gì thì trong số bảy ngày hôm qua đã nói rồi.

Vì xe bắt công mà cái quang cảnh trong thành-phố thành ra tẻ ngắt, hai bên hè đều như có người đi ai ai qua lại, còn ở giữa đường thinh-thoảng mới có chiếc xe ô tô, chiếc xe tay nhà hoặc xe chở hàng mà thôi.

Ái tín. — Ông Đinh-v-Phú là thân phụ M. Đinh-văn-Phụng làm việc tại Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême Orient và M. Đinh-văn-Khoan làm việc tại Cie des Messageries Maritimes, vừa tạ thế ngày thứ sáu 23 avril tại quí xá phố Đường-cát, số nhà 69.

Nhân dịp buồn rầu xin có lời hỉnh viếng cụ và chia buồn với hai ông cùng quí quyến.

Điên. — Có một người đàn bà hình như mắc phải bệnh điên nên đã phải đưa vào nhà thương để chữa thuốc.

Ngã xe đạp. — Hồi 18 giờ ngày 21 Avril một chú Khách đi xe đạp đến ngã một bà cụ già tàn là Hoàng-thị-Ngành 65 tuổi bị trọng thương, mà chú Khách thì lên xe trốn thẳng. Sở Cẩm còn đang cho đi đò xét.

Tâm trạng. — Sáng ngày 22 Avril người ta thấy ở gần nhà thương ta một cái xác đứa trẻ nhỏ, không rõ là con ta hay con tàu, chứng độ được sáu tháng, nằm bỏ ở vệ đường. Sở cẩm được tin đã phái người lâm biên bản và cho đưa vào nhà xác.

Ăn cắp áo. — Ông chủ coi nhà thương ta có đơn thưa tên Đào-văn-Độ ăn cắp một bộ áo vải vàng của nhà thương rồi đi trốn.

Đánh nhau. — Lê-Lai 37 tuổi làm nghề kéo xe nhà số 230 phố Belgique bị thưa đánh người lính sở Thương-chính Phạm-đình-Linh.

Ng-thị-Hoàng kiện những là Đỗ-văn-Vượt làm lính khố đỏ đánh thị đau tâm thì vừa rồi tòa có xử cho sở cẩm lập biên bản để xét.

Việc bắt chó. — Hai con chó là thay người đường đã phải bắt vào nhà nhốt rồi vậy.

Giải ra ngoại châu. — Ngày hôm qua tỉnh cảnh sát bắt được người tên ăn máy đã điều có về sở cẩm để giải ra ngoại châu.

Cái trộm ba trăm mất đồng. — Việc một người bị mất trộm ba trăm mươi đồng bạc thì tra rõ sở Mật-thám đã đến lục nhà gian nhân bắt được về ngục để trị tội.

NAM ĐỊNH

Nhà in mới. — *Nam-Việt Ấn-quán* chủ nhân là Ng.-văn-Tuyên mới mở ở phố Đình-tân (Bd Harmand n 6bis) các máy và chữ gửi mua tại bên Pháp mới sang, nhiều kiểu chữ mới, đẹp lắm, có nhận in đủ các thứ sổ sách giấy má về các việc công tư, và có bán các thứ vở học-trò kiểu mới, các thứ giấy, bút, mực, văn văn..., xin các ngài chiếu cố đến, bản-quán chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm, ngài nào ở xa cần dùng in gì, xin cứ viết thư và kiểu gửi về cho, bản-quán chúng tôi xin sẵn lòng làm ngay và gửi theo lối lĩnh hóa giao ngân.

Nam-việt Ấn-quán
N. 6bis, Bd Harmand
Nam-định
5.618

QUỐC-OAI (Sơn-tây)

Sao rân-rỡ quá thế? — Ngày mồng 7 và mồng 8 tháng 3 ta vừa rồi, giời nắng như thiên như đốt, ai nói ta thấy mỗ bài lão chừng ngoài 50 tuổi và hai người đàn bà nữa, chẳng biết tội tình làm sao mà đâu bị trói giật cánh khỉ, đo mấy người đàn ông cầm giải đi, lại giải lại, ở con đường từ Phê-quốc về Sơn-lô Đông-xu. Tội nghiệp bà lão già-nua, mấy người đàn bà yếu đuối, 4, 5 người đó trói giải đi giữa trời giới nắng chang chang, mồ hôi nhễ nhại, lại thỉnh thoảng bị chúng đánh đập một cách tàn nhẫn nữa, ai nom thấy cũng phải thương tâm, chẳng biết những người đàn bà đó tội tình gì mà bị họ hành-hạ một cách ghê-gớm thế! Cho đến nỗi nhà ở đâu xóm nào cũng không biết, chỉ biết rằng người là bà cụ già ở làng Đông-lư, p.ủ Quốc-oai, chẳng chết rồi, có đứa con còn đại dột, nhân hôm trước nhà đi vắng, lý trưởng lừng đó, thừa cơ, cho người lại bắt thằng con ấy về nhà, đem đóa thằng bé, bắt nó về ết văn-tự bán ruộng cho mình — vì mà bà lão này cũng hơi có bát ăn, nên thấy lý muốn bắt nạt mà lấy nghiệp người ta lắm! — Thằng bé chẳng nghe lời không nghe, thì bắn giữ lại đến hôm sau ép viết cho bằng được. Hôm sau, bà lão cũng con dâu, con gái, đi tìm tăm con ấy về, qua nhà lý trưởng, thì quả nhiên thấy con mình đương bị giam cầm ở đó, liền gọi bắt về; tức thì lý trưởng sai người trói cả ba mẹ con bà lão, đọa đày đủ điều, rồi đem giải quan. Nhưng khốn nỗi mẹ con bà lão ấy, nào có tội tình gì đâu, bởi vậy lại cứ trói giải đi giải lại, đày đọa đánh đập chán trong ba bốn hôm sau có con gian nhớn bà lão đi vắng về, đi trình bẩm thì chúng mới tha.

Người ta nói nhà bà lão này, tự khi chồng chết đi, thường cứ bị bọn lý-trưởng làng ấy hà hiếp nhiều điều trái phép quá, để ép cho nuốt nổi cơ-nghiệp của người ta. Ngặt vì bà lão bé miệng thì còn làm sao cho công-lý thẳng được cường-quyền! Rõ nghĩ đến cảnh dân nhà quê mình, những kẻ thế cô lực hèn, không có bát ăn cũng khổ, mà có bát ăn lại càng khổ nhiều đường vậy. Mà nào có, có ra gì!

ĐÁP-CẦU

Một cái án mạng rất ghê gớm. — Ngày hôm 17 avril vào hồi ba giờ rưỡi sáng có một người cu-li xe tên Đoàn-văn-Thung, 40 tuổi, quán tại Bạch-nam lên trọ ở làng Thị cầu không biết vì lẽ gì bị giết chết ở gốc lòng Cồ mễ một cách rất tàn-tâm.

Sáng ngày ra ở sở cẩm nghe được tin, thì lập tức lại khám tử-thi, thì thấy bị đâm một nhát ở ngực, và bị cắt đứt cổ họng cả cổ dính cả tai ở đằng sau gáy mà thôi. Ông Cẩm Đáp-cầu đã cho mang xác vào nhà thương. Sau khi đó ở ngay chỗ xảy ra cái thảm-kịch ấy, ông cẩm có tìm được vật giấy tây là cái mồi khâu-nhỉ thì ông cẩm lập tức lên trại lính khám quần áo thì có bắt được một bộ quần áo có vấy máu và bùn, sau vào khám một người lính tây thì thấy có bị thương ở bàn tay. Người lính ấy đã bị giam, ngày sáng hôm 18 avril.

Vì lẽ gì mà giết người, chân tướng cái án mạng này thực huyền-bí lắm. Chờ sau này xét ra mạnh mối sẽ tạo đăng đi độc-giả rõ.

THÁI BÌNH

Bi tiếu. — Bản quán được tin mừng rằng đến 19 tháng ba này, ông Lương-đức Quỳnh, người Bắc-hà tư-văn nghị viên sẽ làm lễ thành-hôn cho lệnh trưởng-nữ cụ Đốc Cả với trưởng-nam ông Ng văn-Cẩn, thương hạng thư ký, tại phủ Thượng-tứ Hanoi.

Bản-quán có lời mừng hai họ cùng cô dâu chú rể mới.

VIỆC KINH-ĐÔ

Mùa màng và thời-tiết. — Mùa tháng ba nay chắc được tốt. Lúa cắt đã gần hết mà trời lại nắng đỏ cho nhà nông phơi lúa, gặt bao nhiêu phơi đã được nắng trời lại đầy vựa thì hạt lại đầy gạo, giá gạo nay gạo bát bảy hai gạo bát 6 hào, ấy là giá của cầm chừng, chưa thấy lạ, tuy vậy mà còn kẻ nghèo đã nhờ mùa màng phong ấm mà no đã được rồi. May thay! may thay!

Con kẻ chài chết trôi. — Đêm 22 avril vừa rồi lại trên con sông Bình-Lục vào khoảng 10 giờ tối, bỗng nghe người la vang cả sông, trước còn một hai tiếng, rồi sau cùng đông người la vang một hồi mới biết là một đứa trẻ con bến trôi của một nhà kẻ chài ở, nhơn khi ngủ mà không biết đã đứa bé thừa dịp lộm-cộm ở xuống sông, khi tìm lên được thì tiếng bé đã chết mất, không còn phương cứu được nữa.

Hái hoa mà xuýt chết. — Tại làng An-hòa có cô Thông kia tánh rất yêu hoa hồng mùa có hoa thì khi nào trên đầu có hoa mới phải nọ nhành kia, bởi vậy mà quanh nhà cô cứ lẳng cả nơi nào là không trồng hoa.

Đêm 20 avril vừa rồi vào khoảng 8 giờ có hai một nhành hoa lý trên dàn, vừa mới lên dàn thì bị con rắn lục cắn ở tay, cô thất kinh chạy vào nhà la vang om sòm thì cũng may có người đang phương cấp cứu lấy giấy buộc tay lại, sưng đau vẫn không hết lắm lời kêu vang xuýt chết, may sao có người mách bảo thuốc trị nọc rắn chữa cho thì mới êm lành. Ấy là hái hoa mà xuýt chết, mà hoa lý người nhiều rắn lạo, đến ấy bà con ta nên biết mà phòng.

VIỆC TRUNG-KỲ

FAIFO

Việc rải ro ô-tô ở bùn đò Chợ-cồi. — Về việc rải ro này đã đăng trong một số trước nay lại được tin rằng: Sau khi 6-19 đồ xuống, người ta có rót được 2 cái xác ở trong ra là xác bà Lãnh-Bình ở phố Thành-thiên và xác một người đàn-bà buôn bán ở Trà-my hai xác ấy đem xuống nhà thương Faifo khám rồi thân nhơn hai người ấy đã thuê Camion chở về mai táng. Còn xác vợ ông Tai-Đất nữa chưa tìm được là vì khi bị rải ro đó bà ấy vật ra ngoài xe nên nước trôi đi. Kể từ khi xe chìm là 4 giờ sáu ngày 14 avril cho tới 8 giờ chiều ngày 17 mới tìm xác được cũng tại chỗ bến đò ấy, chờ vì tốc bà ấy đi lâm, nên bị mắc xuống kết đa dưới; nên bà ấy mới đem lên được; khi đem lên rồi có quan sở tại lên khám và đem xuống nhà thương Faifo khám, rồi tuần nhơn cũng thuê camion chở về mai táng. Thảm thay

Tin Nam-kỳ

Ngày 23 Avril

Các phi hành gia Tây-ban-nha

Có tin rằng các phi hành gia hay bay sẽ đi Manille, ngày 24 này sẽ khởi hành ở Bangkok hay đến Saigon, mà buổi chiều hôm ấy sẽ tới nơi.

Chiến-hạm Hoa-kỳ

Ngày hôm qua M. Le Foi, quyền Công-sứ, đã đặt tiệc ở phủ Thống-đốc khoản đãi các quan trong hạm đội Hoa-kỳ.

(Indopacifique)

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo quán cả giấy quán báo, chứa lại chỗ nhà thì báo rõ rằng vào đây, và gửi theo hai hào cả-tê bằng tem công được, để nhà giấy quán khỏi

Nếu không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 24 Avril 1926
ĐỨC MẪU THOÁI
Thảm nhất là chỗ công chúa bị đẩy vào rừng than vãn rất là não nùng ai nghe. Vai là chỗ các loài thủy tộc lên trước công chúa về động-đình.

Tối chủ-nhật 25 Avril 1926
HẠNH NGUYÊN CỐNG HỒ
Tích này có vai anh biền-lận ra pha trò rất là buồn cười.

Tối thứ hai 26 Avril 1926
BẠCH XÀ CẦM
Tích này có bảy 8 cảnh ngục rất đẹp và mỗi cửa một khác nhau.

Tối thứ ba 27 Avril 1926
KIM NHẠM
Tích này có đào đóng giả đại rất là hay và ý tứ lắm.

Tối thứ tư 28 Avril 1926
QUAN-ÂM DU ĐỊA-PHỦ
Tích này có bảy 8 cảnh ngục rất đẹp và mỗi cửa một khác nhau.
3006

CÁO-BẠCH

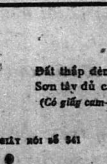
Số mua vân tập sự và đại lý của công sự công ích giúp các công việc thuộc về Tâm-tín, đã được phép mở hơn tám (8 năm nay ở Hanoi, phố hàng Trống, số 6, đến ngày 26 tháng 3 năm Bảo-Đại ngươ 6e năm (9 Mai 1926) giọn đến số nhà 79, phố hàng Bông-đậm Hanoi.

Vậy xi hỏi việc gì hay thư từ, xin đến và gửi tại số nhà 79, phố hàng Bông-đậm, Hanoi từ ngày ấy.
5631 VŨ-HUY-THANH

Hiệu kim-hoàn
HOÀNG-QUANG-THIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi
Hàng làm đồ nữ trang bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vững bền tuổi. Các ngài có đồ cổ lại sắm sửa, xin chớ được vừa ý, không phải lo ngại điều gì. 3032

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bán Pou, đã mấy mươi năm nay, có mấy lượng chế-tạo ở Tế-đi-pou, chọn cẩn thờ trà Ô-long-mẫu thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, 8-long và thấy-tiên, vân vân, đúng cách bảo-bọc cẩn thận, xa gần ai cũng biết tiếng.

Một dây lại phân-minh một thứ trà Liên-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG BÍ CHÍNH-THÁI BANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU:
Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 44.
3033 Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chẳng khác như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo chậm tơ lỉ!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng tờ chân phê rằng:

Chiếu nay đại được phòng cẩn MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-tạng để lỉ thanh-giả.

Khâm thử.

以 嘉 美 著 頒 恩 賜 給 內 閣 掌 理 事 務 臣 阮 為 准 此

得 定 三 年 五 月 初 七 日 內 閣 奉

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: một chai lớn, từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quí, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ báo này.
3091

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cảo ngài mua báo khi có việc gì viết thư đến bản-quán, thì cho biết rõ số in ở từ giấy giá báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm để tìm kiếm. Kẻo cảo ngài phương hay kỳ tên cẩn tắt, hoặc thêm quê, không sao đọc được, thành ra nhiều thứ báo-quán không biết gì mà trả lời

BÁN CHIẾU KHÁCH

Đất thấp đèn, ... 0$18 một kilo
Sơn tây đủ các mùi . . . . . 0.50 một hộp 1 kilo
(Có giấy cam-đoan chất nguyên bằng giầu cuốn, vào chẳng khô tại hàng)
Mua buôn có giá riêng
CHÍ NÓI số 341
BẮC-KỲ.
3051 73, Phố Hàng Bồ Hanoi.

NHÀ MÁY ĐÈN HANOI
Quạt treo chân hiệu Marelli
Hạng lớn giá . . . . . 950 fr.
Hạng nhỏ giá . . . . . 800 fr.
TÍNH CẢ CÔNG TREO

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

QUYỂN THỨ **NHẤT**, QUYỂN THỨ **NHÌ** VÀ QUYỂN THỨ **BA** VÀ THỨ **TƯ**

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả : **Victor Hugo**

Dịch giả : **Nguyễn-văn-Vĩnh**

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 0$50
— nhì, — 0.45
ba và tư, — 0.35
Tiền cước gửi Recommandé mỗi quyển. 0.20

QUYỂN THỨ BA VÀ THỨ TƯ ĐÓNG NHẬP MỘT

MỚI XUẤT BẢN :

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : 0$50 — Tiền cước : 0$20

Bán tại bản-quán và các hàng sách

Cái sức khỏe (ủ) đàn-bà và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lúc tuổi nhỡ lớn, thường hay vàng da, sức yếu, đau tim, đau gan, nhức đầu, nhất là hễi sáng lúc thức dậy thường thấy lại, lại còn lúc khi sinh-sản, lúc thường yếu mệt, mỗi mỏi, nặng bàn chân. Sau cùng đàn-bà lại còn lúc trở về già, hay mắc những bệnh như tụ-huyết, trong máu, nặng chân.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi ốm đau thì nên giữ gìn bổ luận, mà lúc nào cũng phải giữ gìn bổ thận vì các bệnh của đàn bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà ở những chất bẩn, và nước acide urique trong máu.

Trong khi ấy thuốc Pilules Foster rất công-hiệu, vì trong những khi đau thận, đau tương cốt, xương mỏi cả chân, liều-lượng đúc và có cữu, vân vân, dùng càng tốt lắm. Các thuốc Foster bán tại số 28, St. Ferdinand Paris 17.

Xem Bảng báo-chí nào cũng có bán

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán tư tìm giờ cùng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gió.

Mắc bệnh gió, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh gió, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

RU'Q'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này nồng mát khan tiếng và liệu.
Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mà lắm. Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Dù cho ngài đau dạ dày thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau dớn đã liệu tán đi cả các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi

3005

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh-ra rào phổi, làm cho hay ho vặt.

ẤY LÀ :

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT

MÁU BỔ 1$40

3001

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu dâu [illegible])

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê đáng sợ, vì làm cho hao mòn nói giống của chúng ta : ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không để phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phủ tạng và làm cho giảm bớt cả chân huyết đi nữa. Nếu khi có bệnh thời-khí nào xảy ra thì người khỏe còn có thể chống lại được, chứ người đã bị bệnh hao mòn này chắc là mắc phải.

Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dâu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống để tiêu, khỏe mạnh lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ *Dragées Rabuteau*, thì chẳng còn sợ gì bệnh hao mòn nữa.

các hàng báo-chế lớn đều có bán cả.

3045

Hiệu bào-chế J. BLANC.

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lớp-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giấy nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ. . . . . Một lítre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh gió và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3005

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đắng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3010

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ cao nhiều, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ như thứ nước, tuyến, linh, lộc, hàng, quế, sâm vân vân. cả hàng Saigon như linh, thạ, vân vân.

Hay một cái đã các mặt lông thâm, mapa đen cả mỗi mặt rộng tính. Những hàng này bán buôn từng tấm, chớ không bán lẻ nó không có mẫu gửi đi các tỉnh, ai hàng cần người không thể nói được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, nếu ở xa thì gửi thư về, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cần-bạch
YU-WO-TSEONG

3015

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 2.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tỉnh ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI

3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.

Giá tiền 0$90

3001

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sốt
Dễ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3002

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Sữa đặc BERNA

Làm bằng sữa của bò cái Thụy-sĩ tốt nhất có cái vị ngon ngọt, cái tính chất đặc biệt, vỏ lại có rất nhiều chất bổ dưỡng.

Dùng để nuôi con trẻ, người đau, và người nhiều tuổi rất tốt.

Giá bán **0$30** *một hộp 400 gr.*

Bản hiệu nhận được sữa BERNA luôn, nên lúc nào cũng có sữa thực tươi.

3005

Rượu mùi chính-hiệu Marie-Brizard

(LIQUEURS MARIE-BRIZARD)

Uống rượu mùi, phải trọn thứ chính-hiệu :

Anisette Marie Brizard
Cacao Chouao Marie Brizard
Curaçao orange ou blanc Triple sec
Cherry Brandy
Peach Brandy
Fine Pale Brandy
Rhum Charleston supérieur

TOÀN LÀ THỨ RƯỢU NGON VÀ BỔ

THẾT KHÁCH RẤT LỊCH-SỰ !

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lần mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ đề ra mấy xu, có thể làm nên giàu có được).

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được cả, nhưng phải đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên cả lẫn. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lần, giá tiền lớn từ 500.000 nhỏ đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn và lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Bắt kỳ những số được trúng số gửi cho người đã cước không lấy tiền, về mỗi kỳ số số trong bốn kỳ hàng năm

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn đợi các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3049

Imprimerie du Trung-Bắc Tân Văn